

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2615208163
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2615208163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: U. W., nar. XX. P. XXXX, trvalo bytom M. XXX/XX, M., t. č. bytom (u pána Q.) X. č. XX, M., proti žalovanému: 1. Okresný súd Senica, Námestie Oslobodenia 1, 905 30 Senica, IČO: 00165689, 2. Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00166073, o zaplatenie 60.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 9. júna 2020 č. k. 5C/3/2018-136, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu proti žalovanému 1/ a proti žalovanému 2/ zamietol; II. žalovanému 1/ a žalovanému 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3 ods. 1 písm. c/, § 4 ods. 1 písm. a/, § 8 ods. 5 písm. b/, ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „ZoZŠ“); § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku; § 150 ods. 1 a 2 a § 151 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a poukazom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2263/2005.

Vecne dôvodil, že žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Senica dňa 16.9.2015, postúpenou na Okresný súd Skalica dňa 30.1.2018 (poznámka odvolacieho súdu - spor bol prikázaný na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Skalica uznesením Krajského súdu v Trnave zo 6.12.2017 č. k. 9NcC/17/2017-45) domáhal, aby súd uložil žalovanému označenému ako Okresný súd Senica povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 60.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 60.000 eur od 5.8.2015 až do zaplatenia, a to titulom náhrady škody a nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu v konaní Okresného súdu Senica sp. zn. 3T/119/2007. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalobca bol uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. Tp 16/07 z 29.7.2007 (správne 29.3.2007) zobratý do väzby v trestnom konaní voči žalobcovi vedenom v prípravnom konaní. Po podaní obžaloby bol žalobca ponechaný vo väzbe uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. 3T/119/2007 z 24.9.2007. Žiadosti žalobcu o prepustenie z väzby na slobodu boli zamietnuté uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. 3T/119/2007-28 (správne č.k. Tp 16/07-28) zo 7.6.2007, sp. zn. 3T/119/2007-369 (správne č.l. 361) z 26.8.2008, sp. zn. 3T/119/2007-411 z 15.12.2008, sp. zn. 3T/119/2007-482 z 30.3.2009. Z väzby bol prepustený príkazom na prepustenie z väzby sp. zn. 3T/119/2007-588 z 24.7.2009. Žalobca bol vo väzbe od 27.3.2007 do 24.7.2009. Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 3T/119/2007 z 10.6.2013 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 5To/81/2013-902 z

11.3.2014 zamietol odvolanie prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku. Dňa 30.3.2015 žalobca podal žalovanému 2/ žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorej žiadosti žalovaný 2/ nevyhovel. Počas väzby sa žalobca nemohol slobodne rozhodovať kde sa bude zdržiavať, čo a kedy bude robiť, musel sa podrobiť prísnemu režimu vo väzbe, znášať nepríjemné osobné prehliadky. Žalobcovi tak vznikla nemajetková ujma. Dňa 13.3.2017 žalobca doplnil žalobu tak, že označil žalovaného: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Označenie žalovaného odôvodnil tým, že za žalovanú škodu zodpovedá podľa § 3 ZoZŠ štát a podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, ods. 2, ods. 3 ZoZŠ orgán konajúci v mene štátu je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Na základe doplnenia žaloby Okresný súd Skalica uznesením č. k. 5C/3/2018 - 91 zo dňa 11.12.2019 (zmenil uznesenie Okresného súdu Skalica z 22.7.2019 č. k. 5C/3/2018-58, vydané vyšším súdnym úradníkom, tak, že) pripustil, aby do konania pristúpil ďalší subjekt na strane žalovaného: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava (ktorý subjekt v konaní vystupuje ako žalovaný 2/), uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.12.2019.

Žalovaný 1/ sa k žalobe vyjadril tak, že podľa § 4 ods. 10 písm. 1 bod a/ ZoZŠ je na zastupovanie Slovenskej republiky špeciálne určený orgán štátnej správy, ktorým je Ministerstvo spravodlivosti SR, takže len tento subjekt je pasívne legitimovaný na strane žalovaného na zastupovanie Slovenskej republiky v tomto konaní. Okresný súd Senica je v tomto prípade žalovaný nadbytočne s tým, že jednak to potvrdzuje súdna prax v obdobných konaniach, a jednak to zbytočne z hľadiska hospodárnosti predražuje toto konanie. Vzhľadom k tomu sa nevyjadril k žalobe, keďže to nie je v jeho kompetencii.

Žalovaný 2/ sa k žalobe vyjadril tak, že žalobca nepreukázal neexistenciu skutočností v zmysle § 8 ods. 6 písm. a/ ZoZŠ, ktoré vylučujú vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Žalobca nepreukázal, že si väzbu nezavinil. Žalobca podal niekoľko žiadostí o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré boli zamietnuté a rozhodnutia Okresného súdu Senica boli potvrdené Krajským súdom v Trnave. V čase rozhodovania o väzbe existovali skutočnosti, ktoré vyvolávali dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti zo strany žalobcu. Žalobca bol po prepustení z väzby opätovne trestne stíhaný pre drogovú trestnú činnosť, za ktorú bol rozsudkom Okresného súdu Skalica v konaní sp. zn. 4T/1993/2010 z 22.11.2010 uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov. Rozhodnutie Okresného súdu Senica o preventívnej väzbe žalobcu bolo preto dôvodné. Žalobca nešpecifikoval čo predstavuje ním uplatnená suma 60.000 eur a tiež neprodukoval dôkazy odôvodňujúce výšku ním uplatneného nároku. Žalobu žiadal zamietnuť, uplatnil si náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu veci:

Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že do dňa 30.12.2006 bol vo výkone trestu odňatia slobody v trvaní 2,5 roka za drogovú trestnú činnosť. Podľa jeho názoru bol vždy len využitý dílermi, keď na ich pokyn vždy len niečo odniesol, alebo osobu, ktorá si bola zakúpiť drogy odviezol z domu, kde drogy predávali. Čo sa týka prvého trestu odňatia slobody, ktorý vykonal, bolo to z dôvodu že mal dobrého kamaráta, ktorý sa o neho staral a pomáhal mu. Tomuto kamarátovi mal odnieť 30 dávok v M. do jednej reštaurácie. A za to mu kamarát dal jednu dávku drogy. Keď bol zadržaný políciou, mal pri sebe 29 dávok drogy. Po vykonaní trestu odňatia slobody bol na ulici ako bezdomovec. Pozval ho k sebe bývať W. Y., ktorý predával drogy. U neho býval od januára 2007 do marca 2007. Tam kde vtedy býval bola robená domová prehliadka príslušníkmi polície a v jeho veciach mali nájsť drogy - heroín. Žalobca vtedy v uvedenom byte nebol a W. Y. povedal, že drogy sú žalobcu. Na druhý deň ho zaistila polícia a následne bol zobrahaný do väzby. Sťažnosti stále písal proti trvaniu väzby a stále mu boli zamietané. Potom na základe rozhodnutia Okresného súdu Senica bolo rozhodnuté, že v tomto prípade je žalobca nevinný. Prokurátor podal proti rozsudku odvolanie, ktoré bolo zamietnuté Krajským súdom v Trnave. Po prepustení z väzby v roku 2009 sa žalobca vrátil ku kamarátovi P. H. a tento predával drogy a žalobca mu v tom pomáhal, pokiaľ ho H. poslal drogy niekam odnieť. V roku 2009 bol žalobca znovu zobrahaný do väzby a bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a to rozsudkom Okresného súdu Skalica. Z výkonu trestu sa vrátil v roku 2019. Svoj nárok, ktorý uplatňuje, je za to, že mu bola obmedzená osobná sloboda. Bol na tom psychicky špatne, po tom ako ho prepustili v roku 2009 z väzby, bral antidepresíva, tieto si zháňal a nepredpisoval mu ich lekár. Od roku 2010 do roku 2019 sa liečil u psychiatra v Leopoldove a Želiezovciach. Chcel sa pokúsiť o samovraždu a v dôsledku toho sa liečil. Druhý trest vykonával v Želiezovciach a posledný rok v Trnave. Aj keď to vyzerá, že bol veľmi zlý človek, on bol len využívaný.

Zo spisu Okresného súdu Senica sp. zn. Tp 16/07 súd zistil, že žalobca bol ako obvinený uznesením Okresného súdu Senica č.k. Tp 16/07-10 z 29.3.2007 zobrahaný do väzby z dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v súvislosti s trestným stíhaním obvineného pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zák. za skutok, že v období od presne nezisteného dňa až do 26.3.2007 v mieste svojho prechodného pobytu bez prihlásenia v byte č. X na S. poschodí v

M., ul. F. O. č. XXXX/XX, neoprávnene prechovával tridsať obvyklých jednorazových dávok omamnej látky heroín a tento následne distribuoval viacerým osobám. Za takýto čin bol už právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu v Senici č. k. 2T/95/05. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal sťažnosť, Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 4Tpo/15/2007 sťažnosť žalobcu zamietol. Uznesenie o vzatí do väzby nadobudlo právoplatnosť dňa 17.4.2007. Súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal žalobca. Existuje tiež dôvodná obava, že v prípade prepustenia žalobcu na slobodu, tento bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, nakoľko trestnú činnosť páchal po dlhšiu dobu a v minulosti už bol pre obdobný trestný čin odsúdený.

Z vyšetrovacieho spisu Krajského riaditeľstva PZ v Trnave ČVS: KRP-25/OVK-TT-07 k tomuto trestnému stíhaniu vyplýva, že žalobca bol v tom čase 9 krát súdne trestaný, naposledy v roku 2005 pre drogovú trestnú činnosť. Zo zápisnice z domovej prehliadky z 26.3.2007 súd zistil, že uvedeného dňa bola vykonaná domová prehliadka v byte č. X na X. poschodí, ulica F. O. č. X (správne č. XXXX/XX, M.), v ktorom mal žalobca nejaký čas bývať. Pri prehliadke boli v byte nájdené papierové skladačky s heroínom v počte 30 ks, 1 väčšia skladačka a ešte 7 skladačiek, všetky s heroínom. U. W. bolo vznesené obvinenie dňa 27.3.2007. Obvinený U. W. počas výsluchu dňa 29.3.2007 uviedol, že skutok uvedený v obvinení nespáchal, v byte kde sa našiel heroín, nejaký čas býval, chodil tam len prenocovať. Nájdené drogy nie sú jeho. Zároveň potvrdil, že užíva drogy - heroín, ktorý si chodil kupovať do Bratislavy pre vlastnú potrebu. Zakúpené drogy do bytu nenosil, ukrýval si ich mimo bytu. Svedok W. Y. v prípravnom konaní pri výsluchu dňa 27.3.2007 uviedol, že žalobca - U. W. u neho v byte býva asi tri týždne od marca 2007. U. W. predáva v M. drogy. Svedok si od U. W. namiesto nájomného brával drogy. Svedok vedel, že U. W. mal drogy v byte aj v čase, keď sa v byte robila domová prehliadka. Pri ďalšej výpovedi dňa 3.7.2007 svedok W. Y. uviedol, že U. W. mu povedal, že pokiaľ ho nechá u seba v byte bývať, bude mu za to dávať drogy - heroín. Osobné veci mal U. W. v čiernej skrini s bielymi mašľami, ktorá sa nachádzala vedľa rozťahovacieho gauča, kde U. W. prespával. Vtedy U. W. chodieval do Bratislavy asi 3 krát za týždeň a vždy priniesol asi 10 g heroínu a z toho pripravil asi 50 skladačiek s drogou. So skladačkami chodil do mesta a tam ich za dva dni predal. Pri konfrontácii medzi U. W. a svedkom W. Y. dňa 7.6.2007 U. W. odmietol vypovedať (a konfrontovať sa so svedkom). Svedok H. Q. pri výpovedi dňa 18.5.2007 uviedol, že keď prišiel na návštevu do bytu W. Y., U. W. mu ponúkol na kúpu heroín a potom si heroín od neho svedok kúpil. Bolo to asi tri týždne pred zadržaním U. W.. Svedok F. N. pri výpovedi dňa 27.3.2007 uviedol, že od U. W. si kúpil drogy keď ten býval v byte W. Y. a to naraz 6 dávok minimálne za sumu 1000 Sk. Tiež od neho kupoval drogy aj v meste M. na rozličných miestach.

Dňa 21.5.2007 žalobca podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú Okresný súd Senica uznesením sp. zn. Tp 16/07-28 zo 7.6.2007 zamietol z tých istých dôvodov, pre ktoré bol žalobca zobratý do väzby. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.6.2007.

Dňa 25.7.2007 bola na Okresný súd Senica podaná obžaloba proti žalobcovi pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona za skutok, podľa ktorého obžalovaný od začiatku marca 2007 až do 26.3.2007 v M., ul. F. O. č. XXXX/XX, v byte u W. Y., kde býval v podnájme, opakovane poskytol W. Y. ako protihodnotu za nájom omamnú látku - heroín balený v skladačkách v celkovom množstve 21 gramov a takto v skladačkách balený heroín aj opakovane predával ďalším osobám, a to H. Q. a F. N. za cenu jednej dávky 200 Sk, pričom dňa 26.3.2007 pri domovej prehliadke u W. Y. v M., ul. F. O. č. XXXX/XX, v byte č. X, na X. poschodí v obývacej izbe v skrinke medzi osobnými vecami U. W. boli nájdené a zaistené plastové vrečko s tlakovým uzáverom so sivohnedým práškovým materiálom s hmotnosťou 477 mg obsahujúcim heroín s prímiesou kofeínu a paracetamolu o koncentrácii účinnej látky 12,4 % hmotnostných heroínu, z ktorého by sa dalo pripraviť 3-6 obvykle jednorazových dávok drogy a 30 papierových skladačiek so sivohnedým práškovým materiálom s celkovou hmotnosťou 1101 mg, obsahujúcim heroín s prímiesou kofeínu a paracetamolu o koncentrácii účinnej látky 12,8 % hmotnostných heroínu, zodpovedajúcim 30 jednorazovým dávkam drogy. Konanie o obžalobe sa viedlo pod sp. zn. Okresného súdu v Senici č. k. 2T/95/05 (správne 3T/119/2007).

Uznesením Okresného súdu Senica č. k. 3T/119/2007-227 z 24.9.2007 bol žalobca ponechaný vo väzbe. Proti uzneseniu žalobca sťažnosť nepodal.

Žiadosť žalobcu o prepustenie z väzby na slobodu bola zamietnutá uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. 3T/119/2007-248 z 19.11.2007. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že žalobca užíva drogy a skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba sa dopustil napriek tomu, že za obdobný skutok už bol právoplatne odsúdený. Preto je naďalej dôvodná obava, že v trestnej činnosti by obžalovaný U.

W. pokračoval v prípade jeho prepustenia na slobodu. Proti uzneseniu žalobca podal sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 5Tos/105/2007-257 z 3.1.2008 zamietol.

Žiadosť žalobcu o prepustenie z väzby na slobodu bola zamietnutá uznesením Okresného súdu Senica č.k. 3T/119/2007-361 z 26.8.2008. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že žalobca užíva drogy a skutku pre ktorý bola na neho podaná obžaloba sa dopustil napriek tomu, že za obdobný skutok už bol právoplatne odsúdený. Preto je naďalej dôvodná obava, že v trestnej činnosti by obžalovaný U. W. pokračoval v prípade jeho prepustenia na slobodu. Proti uzneseniu žalobca podal sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 6Tos/76/2008-375 z 18.9.2008 zamietol.

Žiadosť žalobcu o prepustenie z väzby na slobodu bola zamietnutá uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. 3T/119/2007-411 z 15.12.2008. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že žalobca užíva drogy a skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba sa dopustil napriek tomu, že za obdobný skutok už bol právoplatne odsúdený. Preto je naďalej dôvodná obava, že v trestnej činnosti by obžalovaný U. W. pokračoval v prípade jeho prepustenia na slobodu. Proti uzneseniu žalobca podal sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 3Tos/1/2009-429 z 29.1.2009 zamietol.

Žiadosť žalobcu o prepustenie z väzby na slobodu bola zamietnutá uznesením Okresného súdu Senica č. k. 3T/119/2007-482 z 30.3.2009. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že žalobca užíva drogy a skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba sa dopustil napriek tomu, že za obdobný skutok už bol právoplatne odsúdený. Preto je naďalej dôvodná obava, že v trestnej činnosti by obžalovaný U. W. pokračoval v prípade jeho prepustenia na slobodu. Proti uzneseniu žalobca podal sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 5Tos/56/2009-495 z 5.5.2009 zamietol.

Príkazom na prepustenie z väzby vydaným Okresným súdom Senica č. k. 3T/119/2007-588 z 24.7.2009 bol žalobca prepustený z väzby na slobodu z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty väzby dňa 25.7.2009.

Rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 3T/119/2007-887 zo dňa 10.6.2013 bol žalobca ako obžalovaný oslobodený spod obžaloby z dôvodu § 285 písm. c/ Tr. por., nakoľko v konaní nebolo preukázané, že obžalovaný spáchal skutok ktorý bol predmetom obžaloby, t. j. v konaní sa nepodarilo bez akýchkoľvek pochybností preukázať obžalovanému spáchanie skutku, ktorý bol predmetom obžaloby. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 5To/81/2013-902 z 11.3.2014 zamietol odvolanie prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku.

Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v sume 60.000 eur, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s väzbou ktorá trvala od 27.3.2007 do 24.7.2009 v trestnom konaní, ktoré skončilo jeho oslobodením spod obžaloby. Žalobca je preto povinný dôkazmi preukázať, že sú naplnené zákonné podmienky na jeho nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy a že nie sú splnené skutočnosti uvedené v zákone, ktoré vylučujú jeho uplatnený nárok.

Súd prvej inštancie dôvodil, že skúmal pasívnu legitímáciu žalovaného 1/ v tomto spore, t. j. či žalovanému 1/ v tomto prípade vyplýva zo zákona povinnosť plnenia voči žalobcovi. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 písm. c/ ZoZŠ, za škodu, ktorá bola žalobcovi spôsobená v danom prípade zodpovedá štát, t. j. Slovenská republika. Za Slovenskú republiku pritom v týchto nárokoch (náhrada škody spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1) v zmysle § 4 ods. 1 písm. a/ ZoZŠ, koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, nakoľko v danom prípade škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom, alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu. Z uvedeného vyplýva, že Okresný súd Senica v tomto konaní nemá pasívnu legitímáciu, nakoľko je iným subjektom ako Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu súd žalobu proti žalovanému 1/ zamietol.

Po podaní žaloby žalobca rozšíril žalobu o žalovaného 2/. Žalovaný 2/ má v tomto spore pasívnu legitímáciu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 písm. c/ a § 4 ods. 1 písm. a/ ZoZŠ. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že u žalobcu je splnená podmienka na jeho nárok na náhradu škody proti žalovanému 2/ uvedená v ustanovení § 8 ods. 5 písm. b/ ZoZŠ. Je to z dôvodu, že žalobca bol v súvislosti s trestným stíhaním voči jeho osobe vedeným Krajským riaditeľstvom PZ v Trnave pod ČVS: KRP-25/OVK-TT-07, vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Senica č. k. Tp 16/07-10 z 29.3.2007. Väzba trvala do dňa 24.7.2009, keď bol Príkazom na prepustenie z väzby vydaným Okresným súdom Senica č. k. 3T/119/2007-588 z 24.7.2009 prepustený z väzby na slobodu. Žalobca bol v uvedenom trestnom konaní rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 3T/119/2007-887 z 10.6.2013 oslobodený spod obžaloby z dôvodu § 285 písm. c/ Tr. por., nakoľko v konaní nebolo preukázané, že obžalovaný spáchal skutok ktorý bol predmetom obžaloby. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.3.2014.

V súvislosti so vznikom nároku žalobcu na náhradu škody podľa § 8 ods. 5 písm. b/ ZoZŠ musí byť splnená aj ďalšia zákonná podmienka, že nedošlo k naplneniu skutočností uvedených v § 8 ods. 6 písm. a/ ZoZŠ, t. j. že si žalobca väzbu nezavinil sám. Z vyšetrovacieho spisu Krajského riaditeľstva PZ v Trnave ČVS: KRP-25/OVK-TT-07 vyplýva, že žalobca bol v čase spáchania skutku, ktorý mu bol kladený

za vinu už 9 krát súdne trestaný, naposledy v roku 2005 pre drogovú trestnú činnosť. Zo zápisnice z domovej prehliadky z 26.3.2007 vyplynulo, že pri vykonanej domovej prehliadke v byte č. X na X. poschodí, ulica F. O. č. X (správne č. XXXX/XX, M.), v ktorom mal žalobca nejaký čas bývať, v byte boli nájdené papierové skladačky s heroínom v počte 30 ks, 1 väčšia skladačka a ešte 7 skladačiek, všetky s heroínom. Žalobca pri jeho výsluchu v súvislosti s trestným stíhaním uviedol, že užíva drogy - heroín, ktorý si chodil kupovať do Bratislavy pre vlastnú potrebu. Zakúpené drogy do bytu nenosil, ukrýval si ich mimo bytu. Svedok W. Y. v prípravnom konaní pri výsluchu dňa 27.3.2007 uviedol, že žalobca - U. W. u neho v byte býva asi tri týždne od marca 2007. Potvrdil, že U. W. predáva drogy v meste M.. Svedok si od U. W. namiesto nájomného U. W. brával drogy. Svedok vedel, že U. W. mal drogy v byte aj v čase, keď sa v byte robila domová prehliadka. Pri ďalšej výpovedi dňa 3.7.2007 svedok W. Y. uviedol, že U. W. mu povedal, že pokiaľ ho nechá u seba v byte bývať, bude mu za to dávať drogy - heroín. Osobné veci mal U. W. v čiernej skrini s bielymi mašľami, ktorá sa nachádzala vedľa rozťahovacieho gauča, kde U. W. prespáva. Pri konfrontácii medzi U. W. a svedkom W. Y. dňa 7.6.2007 U. W. odmietol vypovedať (a konfrontovať sa so svedkom). Svedok H. Q. pri výpovedi dňa 18.5.2007 uviedol, že keď prišiel na návštevu do bytu W. Y., U. W. mu ponúkol na kúpu heroín a potom si heroín od neho svedok kúpil. Bolo to asi tri týždne pred zadržaním U. W.. Svedok F. N. pri výpovedi dňa 27.3.2007 uviedol, že od U. W. si kúpil drogy, keď ten býval v byte W. Y. a to naraz 6 dávok minimálne za sumu 1000 Sk. Tiež od neho kupoval drogy aj v meste M. na rozličných miestach.

Súd prvej inštancie uzavrel, že z uvedených skutočností vyplýva, že žalobca U. W. vytvoril a zaviniť takú skutkovú situáciu, z ktorej vyplynulo naplnenie všetkých skutkových okolností a právnych skutočností odôvodňujúcich jeho vzatie do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva PZ v Trnave ČVS: KRP-25/OVK-TT-2007 z 27.3.2020 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. Zároveň vtedy zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody pre podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený. Tieto skutočnosti vyplývajú z domovej prehliadky, pri ktorej boli nájdené drogy v byte, kde býval žalobca a kde mal odložené svoje osobné veci. Svedkovia zároveň pri výsluchoch uviedli, že žalobca predával tieto drogy. Sám žalobca uviedol, že drogy chodil kupovať do Bratislavy, avšak len pre vlastnú potrebu. Zároveň existovala dôvodná obava, že v prípade prepustenia žalobcu na slobodu, tento bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, nakoľko žalobca bol v minulosti už pre obdobný trestný čin odsúdený, a žalobca tiež uviedol že drogy užíva a chodí ich kupovať do Bratislavy. Pri konfrontácii s dôležitým svedkom W. Y. žalobca odmietol vypovedať (a konfrontovať sa so svedkom) a tým neumožnil spochybnenie výpovede uvedeného svedka, ktorý ho z trestnej činnosti usvedčoval. Skutočnosť, že by žalobca mohol pokračovať v trestnej činnosti bola neskôr potvrdená aj tým, že v roku 2009 bol žalobca znovu zobratý do väzby v súvislosti s iným trestným stíhaním pre drogovú trestnú činnosť, za ktorú bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Skalica na trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov, ktorý vykonával do roku 2019. Z uvedených dôvodov rozhodnutie Okresného súdu Senica o väzbe bolo dôvodné a uvedené dôvody väzby - pokračovanie v trestnej činnosti trvali až do prepustenia žalobcu z väzby na slobodu. Skutočnosť, že žalobca bol v uvedenom trestnom konaní oslobodený spod obžaloby nespôsobuje nedôvodnosť väzby, nakoľko väzba nie je rozhodnutím o vine a treste. Z uvedených dôvodov vyplýva, že žalobcovi nevznikol zákonný nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy za väzbu vykonanú od 27.3.2007 do 24.7.2009 a súd prvej inštancie preto zamietol žalobu žalobcu aj proti žalovanému 2/. Z dôvodu zamietnutia žaloby pre neexistenciu zákonných dôvodov na strane žalobcu, súd sa nezaoberal výškou uplatneného nároku žalobcu, nakoľko konanie v tomto smere je vzhľadom k danej právnej situácii nadbytočné.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne plným úspechom žalovaných 1/ a 2/ v konaní.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci príslušnému súdu - OS Bratislava I. Dôvodil, že vo veci konal nezákonný súd. Jemu právnym centrom určený advokát mal zmeniť poradie žalovaných a potom navrhnúť delegovanie veci na Okresný súd Bratislava I, ktorý je príslušný na rozhodovanie vo veciach proti Slovenskej republike a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Žalobca bol vo väzbe nezákonne a zo skutku jemu kladeného za vinu bol oslobodený, preto mu vznikol nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Nezákonný súd argumentuje jeho ďalšou trestnou činnosťou, ktorá však nemá súvis s činom, pre ktorý bol vo väzbe. Danie dvoch skutkov do súvislosti je právne irelevantné a nezákonné. Napáda samotné rozhodnutie ako aj konajúci súd a žiada aby odvolací súd tieto nezákonnosti odstránil a teda jeho odvolaniu v plnom rozsahu vyhovel a vyslovil právny názor, že príslušný na konanie voči SR je OS Bratislava I.

3. Žalovaní 1/ a 2/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili, odvolací návrh nepodali.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľa) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaniach (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

5. Predmetom odvolacieho konania bolo v danom prípade posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Odvolateľ v odvolaní namietal aj miestnu nepríslušnosť súdu prvej inštancie a v tej súvislosti aj zákonného sudcu. Dôvodil, že vo veci konal nezákonný súd, nakoľko jemu právnym centrom určený advokát mal zmeniť poradie žalovaných a potom navrhnúť delegovanie veci na Okresný súd Bratislava I, ktorý je príslušný na rozhodovanie vo veciach proti Slovenskej republike a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie žalobcu obsahuje aj námietku miestnej nepríslušnosti súdu, odvolací súd sa prioritne vysporiadal s jej dôvodnosťou a dospel k záveru, že táto nie je dôvodná.

Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

Podľa § 17 CSP všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo.

Podľa § 19 písm. b/ CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP: (1) Konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. (2) Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

Podľa § 39 ods. 1 a 3 CSP: (1) Ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštancie. (3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

Podľa § 41 CSP súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

Podľa § 42 CSP ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Súd miestnu príslušnosť (okrem výlučnej miestnej príslušnosti) neskúma sám z úradnej povinnosti. Inak povedané, ak by žalobca podal žalobu na súd, ktorý nie je miestne príslušný, súd nemá možnosť postúpiť spor príslušnému súdu. Miestnu príslušnosť môže skúmať až po tom, ako žalovaný vznesie pri prvom

procesnom úkone, ktorý mu patrí, námietku miestnej nepríslušnosti, a ak je táto dôvodná, postupuje sa podľa § 43 CSP. Ak by súd bol toho názoru, že námietka miestnej nepríslušnosti je nedôvodná alebo nebola uplatnená včas, teda pri prvom procesnom úkone, ktorý žalovanému patril, neprihliadne na ňu a spor prejedná a rozhodne. Pod "neprihliadnutím" sa rozumie to, že námietka bude zažurnalizovaná v súdnom spise, súd však o nej nerozhodne.

Žaloba bola žalobcom doručená Okresnému súdu Senica dňa 16.9.2015, smerovala proti žalovanému - Okresnému súdu Senica, žalobca sa ňou domáhal náhrady škody podľa ZoZŠ, žalovaný má adresu sídla v obvode Okresného súdu Senica, preto na konanie v prvej inštancii bol miestne príslušný Okresný súd Senica (§ 13, § 15 ods. 1, § 19 písm. b/ CSP). V Doplnení žaloby z 13.1.2017, doručenom Okresnému súdu Senica 9.3.2017, žalobca (už v zastúpení advokátom určeným Centrom právnej pomoci) označil za žalovaného aj Slovenskú republiku, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a s poukazom na § 17 CSP dôvodil, že skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo, nastala v obvode Okresného súdu Senica a miestne príslušným na rozhodovanie o žalobe je tak Okresný súd Senica. Z uvedeného je zrejmé, že advokát žalobcu nenavrhol „delegovanie veci na Okresný súd Bratislava I“, ani nevyjadril názor, že Okresný súd Bratislava I „je príslušný na rozhodovanie vo veciach proti Slovenskej republike a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky“ (ako uvádza odvolateľ v odvolaní), ale správne označil za miestne príslušný na rozhodovanie o žalobe Okresný súd Senica.

Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, pričom takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (§ 36 ods. 2 CSP; táto zásada sa nazýva zásada perpetuatio fori). Ak po začatí konania dôjde k zmene tých skutočností, na základe ktorých sa určila miestna príslušnosť, nemá táto zmena vplyv na určenie miestnej príslušnosti súdu. Je irelevantné napr. ak by po doručení žaloby došlo k pristúpeniu alebo zmene subjektu, zmene žaloby, pretože príslušnosť určená podľa okolností v čase začatia konania trvá až do skončenia konania. Výnimky zo zásad ustanovených v § 36 ods. 1 a 2 CSP sa ustanovujú v § 38 CSP (určenie súdu) a § 39 CSP (nutná a vhodná delegácia veci). Prikázaním veci dochádza k zmene miestnej príslušnosti súdu tej istej inštancie, t. j. súdu, ktorý je miestne príslušný (či už na základe všeobecnej, alebo osobitnej miestnej príslušnosti), bude vec odňatá a prikázaná inému súdu tej istej inštancie.

V predmetnom spore boli všetci sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci (uzneseniami Okresného súdu Senica z 10.11.2017 č.k. 5C/409/2015-38 a č. k. 5C/409/2015-40) a uznesením Krajského súdu v Trnave z 6.12.2017 pod č. k. 9NcC/17/2017-45 bol spor prikázaný na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Skalica (podľa § 39 ods. 1 a 3 CSP). Všetky 3 ostatne uvedené uznesenia boli doručené advokátovi žalobcu. Uznesením Okresného súdu Skalica z 22.7.2019 č. k. 5C/3/2018-58 súd pripustil, aby do konania namiesto doterajšieho žalovaného vstúpila Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO:00166073, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava. Na základe sťažnosti Slovenskej republiky bolo uznesením Okresného súdu Skalica z 11.12.2019 pod č. k. 5C/3/2018-91 zmenené uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 5C/3/2018-58 z 22.7.2019 tak, že súd pripustil, aby do konania pristúpil ďalší subjekt na strane žalovaného: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00166073, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17.12.2019. Inak ani jeden zo žalovaných (a ani žalobca) pri prvom procesnom úkone, ktorý im patril (a ani neskôr), ani nenamietali miestnu ne/príslušnosť súdu. S poukazom na § 17 CSP neprichádzala do úvahy miestna príslušnosť Okresného súdu Bratislava I ani v prípade ak by bola Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, označená ako žalovaná už v pôvodnej žalobe, nakoľko skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo nastala v obvode Okresného súdu Senica.

Námietka miestnej nepríslušnosti tak bola nedôvodná a odvolací súd na ňu neprihliadal (§ 42 CSP). Na základe uvedeného bola nedôvodnou aj odvolacia námietka týkajúca sa konania nezákonného súdu a sudcu, keďže ním v predmetnej veci zjavne bol sudca vecne a miestne príslušného súdu určený na prejednanie veci v súlade s pravidlami stanovenými zákonným rozvrhom práce Okresného súdu Skalica.

7. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že existujú skutočnosti, pre ktoré právo na náhradu škody podľa ZoZŠ žalobcovi nevzniklo, pretože v danom prípade si väzbu zaviniel samotný žalobca.

ZoZŠ v ustanovení § 3 určuje rozsah zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci tak, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo d/ nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu v ZoZŠ je koncipovaná ako objektívna, teda bez ohľadu na akékoľvek zavinenie.

Za splnenia zákonných predpokladov je väzba ústavou dovoľeným prostriedkom dočasného obmedzenia osobnej slobody osoby dôvodne podozrivej a obvinenej zo spáchania trestného činu. Väzba je trestnoprocený inštitút, ktorým sa obvinený na základe rozhodnutia súdu dočasne zbavuje osobnej slobody s cieľom jeho zaistenia na účely trestného konania. Ide o inštitút, ktorým sa (okrem trestu odňatia slobody) najintenzívnejšie zasahuje do jednej zo základných občianskych slobôd. Podľa trestnoprocennej teórie i praxe väzba plní výlučne zaisťovaciu funkciu.

Je právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nepáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (porov. III. ÚS 754/2016).

V tejto súvislosti odvolací súd na okraj dopíňa, že zákon vôbec nepoužíva pojem „nezákonné“ rozhodnutie o väzbe, odškodneniu podliehajú dôsledky spôsobené „rozhodnutím o väzbe“.

Podľa § 8 ods. 5 a ods. 6 písm. a/ ZoZŠ: (5) Právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie, b) bol oslobodený spod obžaloby alebo c) vec bola postúpená inému orgánu. (6) Právo na náhradu škody nevznikne a) ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

V zákonom taxatívne ustanovených prípadoch právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe nevznikne, ani keby boli inak splnené podmienky vzniku práva na náhradu škody spôsobenej takýmto rozhodnutím. Skutočnosť vylučujúce vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe sú zákonodarcom koncipované veľmi široko - ide najmä okolnosti, ktoré nepopierajú zákonnosť výkonu trestu, ochranného opatrenia alebo väzby. Existenciu skutočností vylučujúcej vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste, rozhodnutím o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe musí preukázať štát.

Z Uznesenia Ústavného súdu SR z 3. októbra 2012, sp. zn. I. ÚS 444/2012:

„Len na doplnenie ústavný súd uvádza, že predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z.z.") vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ustanovení § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z.z., je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). Inak povedané, v prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. [napr. (i) zavinenie väzby, (ii) zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo (iii) oslobodenie spod obžaloby, pretože osoba nie je trestne zodpovedná], nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z.

Čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon č. 514/2003 Z.z. bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu, zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. Pri tomto rozhodovaní sa, samozrejme, musia vyvarovať svojvoľe a svoje skutkové a právne závery riadne odôvodniť.“

Zavinenie obvineného znamená, že jeho zavinené konanie (vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti) bolo dôvodom na podanie a vyhovieť návrhu na jeho vzatie do väzby, popr. k jej predĺženiu. Nejde o to, či zavinenie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, a či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale o to, či - zjednodušene povedané - jeho správanie bolo dôvodom

k obave, že v danom prípade bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 399/2016).

Odvolačný súd je rovnako ako súd prvej inštancie názoru, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané splnenie podmienky na nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovanému 2/, uvedenej v ust. § 8 ods. 5 písm. b/ ZoZŠ, a to z dôvodu, že žalobca bol v súvislosti s trestným stíhaním voči jeho osobe (vedeným Krajským riaditeľstvom PZ v Trnave pod ČVS: KRP-25/OVK-TT-07) vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Senica č. k. Tp 16/07-10 z 29.3.2007, väzba trvala do dňa 24.7.2009, kedy bol príkazom na prepustenie z väzby vydaným Okresným súdom Senica sp. zn. 3T/119/2007-588 z 24.7.2009 prepustený z väzby na slobodu, žalobca bol v uvedenom trestnom konaní rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 3T/119/2007-887 z 10.6.2013 oslobodený spod obžaloby z dôvodu § 285 písm. c/ Tr. por., nakoľko v konaní nebolo preukázané, že obžalovaný spáchal skutok ktorý bol predmetom obžaloby, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.3.2014.

V súvislosti so vznikom nároku žalobcu na náhradu škody podľa § 8 ods. 5 písm. b/ ZoZŠ však musí byť splnená aj ďalšia zákonná podmienka - že nedošlo k naplneniu skutočností uvedených v § 8 ods. 6 písm. a/ ZoZŠ, t. j. že si žalobca väzbu nezavinil sám. Z vyšetrovacieho spisu Krajského riaditeľstva PZ v Trnave ČVS: KRP-25/OVK-TT-07 vyplýva, že žalobca bol v čase spáchania skutku, ktorý mu bol kladený za vinu už 9 krát súdne trestaný, naposledy v roku 2005 pre drogovú trestnú činnosť. Zo zápisnice z domovej prehliadky z 26.3.2007 vyplynulo, že pri vykonanej domovej prehliadke v byte č. X na X. poschodí, ulica F. O. č. X (správne č. XXXX/XX, M.), v ktorom mal žalobca nejaký čas bývať, v byte boli nájdené papierové skladačky s heroínom v počte 30 ks, 1 väčšia skladačka a ešte 7 skladačiek, všetky s heroínom. Žalobca pri jeho výsluchu v súvislosti s trestným stíhaním uviedol, že užíva drogy - heroín, ktorý si chodil kupovať do Bratislavy pre vlastnú potrebu. Zakúpené drogy do bytu nenesil, ukrýval si ich mimo bytu. Svedok W. Y. v prípravnom konaní pri výsluchu dňa 27.3.2007 uviedol, že žalobca - U. W. u neho v byte býva asi tri týždne od marca 2007. Potvrdil, že U. W. predáva drogy v meste M.. Svedok si od U. W. namiesto nájomného U. W. brával drogy. Svedok vedel, že U. W. mal drogy v byte aj v čase, keď sa v byte robila domová prehliadka. Pri ďalšej výpovedi dňa 3.7.2007 svedok W. Y. uviedol, že U. W. mu povedal, že pokiaľ ho nechá u seba v byte bývať, bude mu za to dávať drogy - heroín. Osobné veci mal U. W. v čiernej skrini s bielymi mašľami, ktorá sa nachádzala vedľa rozťahovacieho gauča, kde U. W. prespáva. Pri konfrontácii medzi U. W. a svedkom W. Y. dňa 7.6.2007 U. W. odmietol vypovedať (a konfrontovať sa so svedkom). Svedok H. Q. vo výpovedi dňa 18.5.2007 uviedol, že keď prišiel na návštevu do bytu W. Y., U. W. mu ponúkol na kúpu heroín a potom si heroín od neho svedok kúpil. Bolo to asi tri týždne pred zadržaním U. W.. Svedok F. N. pri výpovedi dňa 27.3.2007 uviedol, že od U. W. si kúpil drogy, keď ten býval v byte W. Y. a to naraz 6 dávok minimálne za sumu 1000 Sk. Tiež od neho kupoval drogy aj v meste M. na rozličných miestach.

Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že z uvedených skutočností vyplýva, že žalobca U. W. vytvoril a zavinil takú skutkovú situáciu, z ktorej vyplynulo naplnenie všetkých skutkových okolností a právnych skutočností odôvodňujúcich jeho vzatie do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva PZ v Trnave ČVS: KRP-25/OVK-TT-2007 z 27.3.2020 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák., zároveň vtedy zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody pre podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený. Tieto skutočnosti vyplývajú z domovej prehliadky, pri ktorej boli nájdené drogy v byte, kde býval žalobca a kde mal odložené svoje osobné veci. Svedkovia zároveň pri výsluchoch uviedli, že žalobca predával tieto drogy. Sám žalobca uviedol, že drogy užíva a chodil ich kupovať do Bratislavy, avšak len pre vlastnú potrebu. Zároveň existovala dôvodná obava, že v prípade prepustenia žalobcu na slobodu, tento bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, nakoľko žalobca bol v minulosti už pre obdobný trestný čin odsúdený, a žalobca tiež uviedol že drogy užíva a chodí ich kupovať do Bratislavy. Pri konfrontácii s dôležitým svedkom W. Y. žalobca odmietol vypovedať (a konfrontovať sa so svedkom) a tým neumožnil spochybnenie výpovede uvedeného svedka, ktorý ho z trestnej činnosti usvedčoval. Skutočnosť, že by žalobca mohol pokračovať v trestnej činnosti bola neskôr potvrdená aj tým, že v roku 2009 bol žalobca znovu zobratý do väzby v súvislosti s iným trestným stíhaním pre drogovú trestnú činnosť, za ktorú bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Skalica na trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov, ktorý vykonával do roku 2019. Z uvedených dôvodov rozhodnutie Okresného súdu Senica o väzbe bolo dôvodné a uvedené dôvody väzby - pokračovanie v trestnej činnosti trvali až do prepustenia žalobcu z väzby na slobodu. Skutočnosť, že žalobca bol v uvedenom trestnom konaní oslobodený spod obžaloby nespôsobuje nedôvodnosť väzby, nakoľko väzba nie je rozhodnutím o vine a treste.

Odvolaateľ vytkol súdu prvej inštancie, že argumentuje jeho ďalšou trestnou činnosťou, ktorá však nemá súvis s činom, pre ktorý bol vo väzbe, že danie dvoch skutkov do súvislosti je právne irelevantné

a nezákonné. Odvolací súd je názoru, že táto námietka je nedôvodná, nakoľko súd prvej inštancie argumentoval tým, že správanie žalobcu pred vzatím do väzby (žalobca bol 9 krát súdne trestaný, naposledy v r. 2005 pre drogovú trestnú činnosť, pri domovej prehliadke v mieste kde žalobca býval boli nájdené drogy, žalobca potvrdil, že užíva drogy a nakupuje ich pre vlastnú potrebu, svedok potvrdil, že žalobca predáva drogy, žalobca odmietol konfrontáciu s týmto svedkom, ďalší svedok uviedol, že mu asi 3 týždne pred zadržaním žalobcu žalobca ponúkol a predal drogy, ďalší svedok potvrdil, že mu v byte kde boli drogy nájdené a kde žalobca býval predal 6 dávok drogy a tieto od neho kupoval aj v meste na rozličných miestach) bolo dôvodom k obave, že v danom prípade bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný, a len na okraj súd prvej inštancie spomenul, že tieto obavy sa neskôr po jeho prepustení z väzby naplnili.

Na základe uvedeného prišiel súd prvej inštancie k správne záveru, že žalobcovi nevznikol zákonný nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy za väzbu vykonanú od 27.3.2007 do 24.7.2009 (z ktorého dôvodu sa správne už nezaoberal výškou uplatneného nároku žalobcu), a správne zamietol žalobu žalobcu proti žalovanému 2/. Proti žalovanému 1/ bola žaloba súdom prvej inštancie správne zamietnutá pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie v predmetnom spore, ktorý dôvod žalobca odvolaním nespochybnil.

Skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým došiel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalobcu z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Všetky relevantné skutkové zistenia, vyplývajúce z obsahu spisu boli riadne uvedené v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa s podstatnými otázkami v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysporiadal.

Preto pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu ako nedôvodnú zamietol, je napadnutý rozsudok vecne správny.

Odvolací súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil, čo sa týkalo aj vecne správneho, od rozhodnutia vo veci samej závislého, odvolaním žalobcu nespochybneného, výroku rozsudku o náhrade trov prvoinštančného konania.

8. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaní 1/ a 2/), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobca), keď odvolací súd nevidel v predmetnom spore žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP).

9. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)